

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Indledningsvis skal jeg give udtryk for, at tanken om en højere grad af solidaritet inden for jordbrugserhvervene i tilfælde af misvækst m.v. forekommer principielt rigtig. Det må for landmanden være en fordel at vide, hvor han står i tilfælde af misvækst, sygdomsudbrud o.lign., også selv om det koster noget at opnå denne sikkerhed. Forholdet er det, at det efter de hidtidige høstabsordninger på grund af tørke reelt er landmanden, der selv har betalt tabet. Staten er gået ind med forskellige rentetilskudsordninger. Nogle ordninger har vi forlænget, men de andre renteudgifter og tilbagebetaling af de optagne lån påhviler landmanden.

I modsætning til ved en permanent forsikringslignende ordning ved landmanden imidlertid ikke, før katastrofen er indtrådt, om staten ved den konkrete lejlighed vil hjælpe, og i givet fald på hvilken måde staten vil hjælpe. Det er måske i den sammenhæng værd at nævne, at staten i de sidste 40 år har trådt hjælpende til i forbindelse med usædvanlige vejrforhold hyppigere end hvert fjerde år. Det er ud fra sådanne betragtninger, jeg allerede har opfordret landbrugets organisationer til at gå ind i drøftelser om en forsikringsordning eller en forsikringslignende ordning. Jeg har gentaget denne opfordring på landboforeningernes delegeretmøde i oktober måned.

Er der således noget rigtigt i de tanker, der ligger bag SFs beslutningsforslag? Jeg forstår intentionerne, men jeg mener ikke, at SF griber det an på den helt rigtige måde.

For det første interesserer SF sig ikke for ondets rod. Vi kan ikke ændre vejrforholdene her i landet, men vi kan og bør ændre landmandens økonomiske modstandskraft. Det, der er baggrunden for, at vi træder til med bl.a. høstabsordninger, er, at egenkapitalen i landbruget generelt er for lille. Vi bør se på, hvorledes vi eventuelt kan få denne egenkapital styrket, så den står i rimeligt forhold til de risici, landbruget kommer ud for.

For det andet mener jeg ikke, at der er behov for at opbygge en ny ordning i offentlig regie med en ny offentlig administration. Jeg tror, at vi først og fremmest skal hjælpe

erhvervet til at etablere egne løsninger, og jeg tror, at sådanne løsninger trods alt ligger bedst i privat regie, hvad enten det vil vise sig at være hos jordbrugserhvervene selv eller i forbindelse med forsikringselskaberne eller måske i forbindelse med, at staten går ind i oprettelsen af en sådan forsikringsordning. Der er for øvrigt i jordbrugserhvervene en udmærket tradition for at lave disse gensidige hjælpeforanstaltninger.

Til SFs forslag er der yderligere at sige, at der er grund til at erindre om, at erfaringerne med de hidtidige svenske ordninger ikke har været særlig gode, og så vidt det er oplyst, er man ved at ophæve dem, fordi de ikke fungerer, som det var hensigten.

Jeg har endvidere bemærket, at SFs beslutningsforslag indeholder en række uklarheder, som i sig selv vil gøre det vanskeligt at acceptere det.

I punkt 1 angives, hvem der er berettigede til at modtage bidrag fra solidaritetsfonden, hvorimod der ikke ses at være nærmere bestemmelser om, hvem der er pligtige at være medlemmer af fonden. I denne sammenhæng vil jeg erindre om, at landbrugsbedrifter har meget forskellige naturgivne vilkår. Det er derfor for mig et spørgsmål om, hvor langt man i givet fald kan strække solidariteten. Vi må nok erkende, at der er visse områder i landet, som typisk vil være særlig udsatte for misvækst – det er et spørgsmål, om vi er kommet for langt med at dyrke disse arealer – og alene det er en vanskelighed. Kan man få landmænd, som bor i dyrkningsmæssigt relativt sikre områder, til at betale store indskud til disse fonde, som de ved skal gå til dyrkningsmæssigt usikre områder?

Man kan heller ikke tale om en solidarisk katastrofefond uden at overveje, hvorledes man skal forholde sig til de landmænd, der gennem dræningsforanstaltninger, vandingsanlæg osv. har sørget for at eliminere nogle af de risici, vejrforholdene giver. Er det sådan, at hvis man ikke gør noget, så får man store tilskud, store erstatninger fra fonden, men hvis man har gjort en vældig indsats i kraft af investeringer, så får man ingenting?

I forslaget punkt 3 og 4 tales om lån og tilskud til landmænd, der har lidt tab. Det fremgår imidlertid ikke, hverken af beslutningsforslaget eller af bemærkningerne, hvorledes disse lån og tilskud skal udmåles, eller i øvrigt hvordan støtteforanstaltningerne skal